

Todbøl som Stationsby!

(Børge Hornstrup)

Følgende er uddrag og afskrift af Johannes Hornstrups fortælling om stationen med lidt nutidig tilføjelse. Den gamle stave- og skrivemåde er bibeholdt som eksempel på skrivemåden for 100 år siden.

Jernbanen kom til Thy i 1882 som dermed forbandt Thy med resten af Landet.

I 1890 blev der ogsaa Station i Todbøl. Der blev bygget Stationsbygning, med Kontor og Ventesal, samt en Bygning syd for til Varer og Pakhus. Og ved sidesporet syd for blev der bygget Kreatur- og Svinefolde der var overdækket. Der blev ogsaa bygget Boliger til Stationsforstander, Portør samt til en Baneformand.

I de første mange Aar var der rigtig mange, der benyttede Toget, især til Thisted; men ogsaa syd paa, nu kunde man jo komme i hele Landet med Toget, og Stationen blev meget brugt til forsendelse af Varer af alle slags. I år 1900 blev der solgt 7000 billetter i Todbøl, samme år blev der solgt 38000 billetter i Thisted

Todbøl Station dækkede et stort område: fra Vorupør til Hundborg, Kallerup og til Skjoldborg

I 1907 var rejsetiden fra Thisted til hovedstaden mellem 15 og 20 timer, Der var dengang 3 færgesteder. Da var der ogsaa dengang ikkerygerkupeer samt kupeer til hunde og til kvinder.

Der var i mange aar Modtagelse af Svin i Todbøl. De kom fra Omegnen, især fra Hundborg kom der mange. De blev sendt med Toget til Slagteriet i Struer. Men det hørte op i 1930, da Andelsslagteriet i Thisted kom igang.

I 1920 blev der bygget Gæstgivergaard ved Stationen med Kørestald, saa Folk, der skulde med Toget, kunne holde ind, og Hestene blev passet. Der var Krostuer, samt en lille Købmandsbutik. Det blev bygget af Anders Dybdahl, der før boede paa Todbøl Mark. Han var blevet ene, og hans Datter og Svigersøn, Marie og Chr. Jensen, passede det for ham.

Men der var ikke kunder nok til en Kro i Todbøl, saa den blev i 1924 solgt til Købmand Charles Andersen fra Snedsted.

Marie og Chr. Jensen flyttede til Kallerup, hvor de oprettede en Købmandsforretning i Ejendommen, hvor der i mange Aar var Høkerbutik. Marie passede forretningen, og Chr. Jensen sørgede for Varer, og saa fik han en aaben Bil, som han kørte Taxakørsel med. Anders Dybdahl købte en Gaard paa Lemvig egnen. Nogle Aar efter brænder Gaarden, og han brænder inde, da han vil redde Dyrene ud.

Allerede i 1930'erne gaar det tilbage med Stationen. Bilerne bliver mere udbredt, især Lastbilerne tager Godset fra Banen.

Nu forsvinder baade Stationsforstander og Portør, og Baneformanden flytter til Snedsted, og der bliver nu ansat en Stationspasser, Fru Søgaard, der ordner Kontoret og det hele. Passagerer faar nu Billetter i Toget, naar Kontoret er lukket.

Men under Krigen 1940-45 bliver der stor søgning til Banen igen. Der blev sendt masse af Tørv med Banen og i de tre tørre aar under Krigen blev der sendt masse Vognladninger Halm ned i Jylland, hvor det var endnu værre. Og gødningskridt fik vi i Jernbanevogne, og den smule Kunstgødning vi kunde faa, fik vi med Banen. Næsten alle Varer var med Banen under Krigen.

I mange år var der mange fra Gjersbøl og Todbøl Mark, der hentede avis hver aften, naar 7-toget ogsaa kaldt avistoget kom

Da der i 1953 og 54 var ungske i Thisted, var det et imponerende syn, naar de to store damplokomotiver med 60 til 70 vogne fyldt med farvestrålende landbrugsmaskiner snoede sig ned ad Gjersbøl bakker. I 1956 bliver Todbøl Station nedlagt og lavet om til et Trinbrædt, og vi kommer under Sjørring Postdistrikt og senere Thisted.

Stationsbygningerne blev fjernet. Og så i 1967 standser det sidste tog i Todbøl. Det er afslutningen på Todbøl Station. I dag kører togene gennem Todbøl en snes gange om dagen med Ariva som hovedaktør, dog har DSB stadig 3 direkte daglige afgang til hovedstaden som en vigtig livline til og fra de øvrige dele af landet. Der har i mange år kun været persontog på Thybanen.

I 1924 bygger Christoffer Fuglsang, der er Tømrer, Hus i Todbøl med Tømrerværksted. Det driver han til 1938 og sælger det til Hans Nørgaard, der driver Maskinsnedkeri til 1946, da Maler Peter Sørensen, der boede ovenpaa, køber Huset og fortsætter som Maler.

I 1929 blev der bygget Beboelse og Smedeværksted, som Niels Christensen byggede og drev som Smed til sin død 1964.

Chr. Jensen fra Kallerup køber i 1930 et Statsbanehus hvor han opretter Cykel- og Træskoforretning, som han drev til en meget god Forretning til sin død i 1954.

Forretninger og håndværkere i Todbøl!

I 1920 blev der bygget Gæstgivergaard i Todbøl med Købmandsforretning, som blev drevet af Marie og Chr. Jensen.

Saa i 1924 overdrages den til Købmd. Charles Andersen.

I 1928 overtager Peter Andreasen Forretningen. Men han dør, og hans Enke overdrager den til Niels M. Nielsen i 1932 og han drev den til 1968 og døde i 1969. Han drev en god Forretning ved hjælp af sin Hustru og en Medhjælper, der også kørte landtur. Forretningen var tilknyttet Indkøbskæden HOKI. Foderstoffer fra P.P. Hedegård De havde Købmandsvarer og en del Manufakturvarer og lidt Isenkram samt Foderstoffer og Kunstgødning, ja Grebe, Forke og Skovle hørte også hørte også til Sortimentet. Og saa havde de Mølleri som blev drevet ved Dicelmotor, og senere ved El kraft. I en del Aar havde de ESSO Bensintank og Petroleum inden for Butiksdøren.

På et lille emalieret skilt på døren stod der: Er du tilfreds sig det til andre. Er du utilfreds sig det til mig. Det sidste benyttede en del sig af.

Tømrer Christoffer Fuglsang bygger Hus i 1924 med Tømrerværksted. I 1938 overdrager han det til Hans Nørgaard, der driver Tømrerforretning og Maskinsnedkeri indtil 1946, hvor han sælger Huset til Malermester Peter Sørensen, der har siddet til Leje ovenpaa; men har drevet Malerforretning i mange aar, og er de sidste Aar Graver ved Kallerup Kirke indtil sin Død i 1972.

I 1929 bygger Smedemester Niels Svendsen Christensen Beboelse og Smedeforretning, som han driver til sin død i 1964. Det var skoning af heste, reparation af plove og harver samt skæftning af håndværktøj, der dengang var nogle af smedens almindelige arbejdsopgaver og essen ambolt og forhammer vigtige redskaber. Fremstilling af en af egnens første 4-hjulede gummivogne blev først i 50'erne til i den lille smedie med hjælp af en svigersøn og et lånt svejseapparat. Vognen blev leveret til Lille Todbøl. Sønnen Elof overtog huset og levede der med sin familie

til sin død i 1987. Datteren Erna er en af de sidste af børneflokkene bor på Gjersbøl Bakke. Hun har venligst udlånt billeder af smeden og hans kone Agnes.

Huset blev nedrevet i 2010

Chr. Jensen, der oprettede Købmandsforretningerne og boede i Todbøl og i Kallerup, køber nu et Hus af Statsbanerne, hvor Baneformanden har boet i, og her indretter han baade Cykelforretning og Træskoforretning, og han fik en meget god Forretning. Han solgte til tider 150 ny Cykler om aaret. Han startede i 1930 og drev den til sin død i 1954.